



<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้น แต่ข้อความแสดงไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>“ศาล” หมายความว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ ดำรงตำแหน่งทางการเมือง</p> <p>“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ</p> <p>“ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิก</p> <p>(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทาง การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ ข้อความแสดงไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>“ศาล” หมายความว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง</p> <p>“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ</p> <p>“ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการ ป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ</p>
---	---

<p>“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ</p>	<p>“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ</p> <p><u>“ผู้มีส่วนอิสระ”</u> หมายความว่า บุคคลซึ่งทำหน้าที่ในส่วนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในกรณีที่มีการกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ได้มีพฤติการณ์ร้ายผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๖ และ ๒๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>
<p>มาตรา ๔ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งบังคับใช้ให้มีศาลอื่นระดับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าพิจารณาพิพากษา</p>	<p>มาตรา ๕ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งบังคับใช้ให้มีศาลอื่นระดับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าพิจารณาพิพากษา</p>	
<p>มาตรา ๕ ในการพิจารณาคดีให้ศาลยึดรายการงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาและอาจได้ส่วนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้</p> <p>ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีมอบหมาย</p>	<p>มาตรา ๖ ในการพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไต่สวนและเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ทั้งนี้ ให้ศาลค้นหาความจริงโดยยึดหลักความจริงเป็นสำคัญ</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้</p>	<p>กำหนดหลักการให้ชัดเจนถึงอำนาจหน้าที่ของศาลในการค้นหาความจริงตามระบบไต่สวน และเนื่องจากการคุ้มครองสิทธิของประชาชนปัจจุบันมีกรณีที่ยังการสูงสุดฟ้องคดีตามความเห็นของคณะผู้มีส่วนอิสระ จึงกำหนดให้การวินิจฉัยกล่าว ให้ศาลยึดสำนวนการไต่สวนของผู้มีส่วนอิสระเป็นหลักในการพิจารณาด้วย</p>

<p>เพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเที่ยงธรรม ให้บุคคล คณะบุคคล หรือหน่วยงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ความร่วมมือในการดำเนินการใด ๆ ตามที่ศาลขอหรือมอบหมาย</p> <p>มาตรา ๖ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติ</p> <p>มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกา รัชการ การ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>หมวด ๑ บททั่วไป</p>	<p>ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีมอบหมาย</p> <p>เพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเที่ยงธรรม ให้บุคคล คณะบุคคล หรือหน่วยงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ความร่วมมือในการดำเนินการใด ๆ ตามที่ศาลขอหรือมอบหมาย</p> <p>มาตรา ๗ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติ</p> <p>มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีกา รัชการ การ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>หมวด ๑ บททั่วไป</p>
<p>มาตรา ๘ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการพิจารณาของศาล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกา แต่งตั้งผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา จำนวนตามที่เห็นสมควร เป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญา</p>	<p>มาตรา ๙ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการพิจารณาของศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา จำนวนตามที่เห็นสมควร เป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง</p>

<p>ของผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองในศาลฎีกาเพื่อปฏิบัติงานที่จำเป็นในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษามาตรา ๑๓ สำหรับคดีคดีหนึ่ง</p>	<p>ทางการเมืองในศาลฎีกาเพื่อปฏิบัติงานที่จำเป็นในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษามาตรา ๑๔ สำหรับคดีคดีหนึ่ง</p>	<p>(๑) แก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๔ และ ๒๓๕</p>
<p>มาตรา ๙ ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรียุติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น</p>	<p>มาตรา ๑๐ ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรียุติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการของบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมาย</p>	<p>(๑) แก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๔ และ ๒๓๕</p>
<p>(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นด้วยการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑) หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑) รวมกับผู้ให้ ผู้ขอใช้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันใดแก่บุคคลตาม (๑) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่</p>	<p>(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นด้วยการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑) รวมกับผู้ให้ ผู้ขอใช้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันใดแก่บุคคลตาม (๑) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่</p>	<p>(๒) แก้ไขให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p>
<p>(๓) คดีซึ่งประธานวุฒิสภาส่งคำร้องให้ศาลพิจารณาพิพากษาข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิด ป.ป.ช. ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง</p>	<p>(๓) คดีซึ่งประธานวุฒิสภาส่งคำร้องให้ศาลพิจารณาพิพากษาข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิด ป.ป.ช. ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งที่ราชการ ๒๓๗</p>	<p>(๓) แก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๖ และ มาตรา ๒๓๗</p>

<p>หน้าทรายการ</p> <p>(๔) คดีที่ร้องขอให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติของ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติตกเป็นของแผ่นดิน</p> <p>มาตรา ๑๐ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากรณีมีมูลที่จะดำเนินคดีตามมาตรา ๙ (๑) (๒) หรือ (๔) ให้ประธาน ป.ป.ช. ส่งรายงาน เอกสาร และพยานหลักฐาน พร้อมทั้งความเห็นไปยัง อัยการสูงสุดภายในสิบสี่วัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อศาล</p> <p>ให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าเรื่องที่ส่งมานั้นยังมีข้อไม่สมบูรณ์ และได้แจ้งข้อไม่สมบูรณ์นั้นไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช.</p>	<p>ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องให้ศาลพิจารณารายชื่อกล่าวหาว่า กรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ พิจารณาต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย</p> <p>(๔) คดีที่ร้องขอให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติของสมาชิกวุฒิสภา รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาข้าราชการการเมืองอื่น หรือผู้ซึ่งทรงอำนาจและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ</p> <p>(๕) คดีที่บุคคลตาม (๑) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน”</p> <p>มาตรา ๑๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากรณีมีมูลที่จะดำเนินคดีตามมาตรา ๙ (๑) (๒) หรือ (๔) ให้ประธาน ป.ป.ช. ส่งรายงาน เอกสาร และพยานหลักฐาน พร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสิบสี่วัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อศาล</p> <p>ให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าเรื่องที่ส่งมานั้นยังมีข้อไม่สมบูรณ์ และได้แจ้งข้อไม่สมบูรณ์นั้นไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช.</p>	<p>(๔) แก้ไขให้สอดคล้องกับการกำหนดตำแหน่งตาม (๑)</p> <p>เพิ่ม (๕) เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคเจ็ดและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p> <p>กำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p> <p>กำหนดระยะเวลาฟ้องคดีให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p>
---	--	--

<p>มาตรา ๑๑ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ตามมาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะกรรมการหนึ่ง โดยมีผู้แทนของแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเป็นคณะกรรมการ ให้สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป</p>	<p>มาตรา ๑๒ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ตามมาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะกรรมการหนึ่ง โดยมีผู้แทนของแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเป็นคณะกรรมการ ให้สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป</p>	<p>กำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p>
<p>ในกรณีที่คณะกรรมการไม่อาจหาข้ออยู่เกี่ยวกับการฟ้องคดีได้ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันตั้งคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทนได้ แต่ต้องฟ้องภายในสิบสี่วันนับแต่วันครบกำหนด</p>	<p>ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทนตามวรรคก่อน ห้ามมิให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้แก่จำเลย</p>	<p>กำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนเพราะเป็นการที่อัยการสูงสุดไม่ฟ้องคดีแล้ว จึงไม่ควรให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้แก่จำเลย</p>
<p>มาตรา ๑๒ การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ย่อมกระทำไม่ได้ ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ</p>	<p>มาตรา ๑๓ การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลามาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ย่อมกระทำไม่ได้ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ ๑๑ และมาตรา ๑๒ ให้</p>	<p>กำหนดมาตรการตรวจสอบความเคร่งครัดของระยะเวลาฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒</p>

<p>มาตรา ๑๓ เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้พิพากษาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเป็นองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบสี่วันนับแต่วันยื่นฟ้องคดี</p>	<p>มาตรา ๑๔ เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยเร็วเพื่อกำหนดจำนวนองค์คณะและเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคนเป็นองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบสี่วันนับแต่วันยื่นฟ้องคดี และอีกสองคนเป็นองค์คณะผู้พิพากษาสำรอง</p>	<p>แก้ไขจำนวนองค์คณะผู้พิพากษาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง และกำหนดระยะเวลาเลือกองค์คณะผู้พิพากษาให้สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในศาลฎีกา กับกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่เลือกองค์คณะผู้พิพากษาสำรองไว้ตั้งแต่เบื้องต้น เพื่อป้องกันมิให้มีการเลื่อนคดีด้วยเหตุขัดข้องของผู้พิพากษา</p>
<p>ผู้พิพากษาคณะใดประสงค์จะขอถอนตัวจากการได้รับเลือกให้แถลงต่อที่ประชุมใหญ่ก่อนการลงคะแนน และให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติว่าจะให้มีการถอนตัวหรือไม่ มติของที่ประชุมใหญ่ที่สุด</p> <p>การเลือกองค์คณะผู้พิพากษาแต่ละคดีให้ใช้วิธีการลงคะแนนลับ ให้ผู้พิพากษาที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนก่อนเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาสำหรับคดีนั้น แต่ทั้งนี้ จะมีผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาเกินกว่าจำนวนสามคนไม่ได้ ถ้าผู้มีได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มิได้รับเลือกเกินจำนวนดังกล่าว ให้ประธานศาลฎีกาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก</p>	<p>ในกรณีมีเหตุสมควร ผู้พิพากษาคณะใดประสงค์จะขอถอนตัวจากการได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาสำรองได้ โดยให้แถลงต่อที่ประชุมใหญ่ก่อนการลงคะแนนและให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติว่าจะให้มีการถอนตัวหรือไม่ มติของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุดท้าย</p> <p>การเลือกองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาสำรองแต่ละคดีให้ใช้วิธีการลงคะแนนลับ ให้ผู้พิพากษาที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนก่อนผู้ที่จะเป็นองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาสำรองเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาสำหรับคดีนั้น แต่ทั้งนี้ จะมีผู้พิพากษาคณะอาวุโสในศาลฎีกาเป็นผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนดังกล่าว ให้ประธานศาลฎีกาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก</p>	<p>แก้ไขเหตุในการขอถอนตัว ให้สอดคล้องกับการเพิ่ม (๔) ของมาตรา ๑๕</p> <p>แก้ไขจำนวนองค์คณะผู้พิพากษาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง และตัดข้อจำกัดเรื่องจำนวนผู้พิพากษาอาวุโสในองค์คณะผู้พิพากษาออก เนื่องจากไม่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

<p>ผู้พิพากษาที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษามีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีจนกว่าจะสิ้นสุดอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นผู้พิพากษาผู้นั้นไปทำงานที่นอกศาลฎีกา</p> <p>การเปลี่ยนแปลงสถานะของผู้พิพากษาในศาลฎีกาที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่ผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่เป็นองค์คณะผู้พิพากษาต่อไป และมีให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับ</p>	<p>ผู้พิพากษาที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาสำรองมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีจนกว่าจะสิ้นสุดอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นผู้พิพากษาผู้นั้นไปทำงานที่นอกศาลฎีกา</p> <p>การเปลี่ยนแปลงสถานะของผู้พิพากษาในศาลฎีกาที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาสำรองไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่ผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่เป็นองค์คณะผู้พิพากษาหรือองค์คณะผู้พิพากษาสำรองต่อไป</p> <p><b>และมิให้สมัครรับราชการเป็นข้าราชการ</b></p> <p>ผู้พิพากษาที่ร่วมประชุมใหญ่ตามวรรคหนึ่ง องค์คณะผู้พิพากษากับองค์คณะผู้พิพากษาสำรองที่ได้รับเลือกในการประชุมดังกล่าว ตลอดจนบุคคลที่องค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด</p>	<p>แก้ไขให้สอดคล้องกับการกำหนดให้มอင့်คณะผู้พิพากษาสำรอง</p> <p>แก้ไขให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมวรรคสาม</p> <p>เนื่องจากการเลือกองค์คณะผู้พิพากษาและการพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นภารกิจที่เพิ่มขึ้นจากภารกิจปกติของผู้พิพากษาในศาลฎีกา จึงสมควรกำหนดเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น และเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับหน่วยงานอิสระอื่น</p>
--	---	---

<p>มาตรา ๑๔ ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาย่อยม้วนหน้าในคดีเมื่อ</p> <p>(๑) พ้นจากการเป็นข้าราชการตุลาการ</p> <p>(๒) ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ไปดำรงตำแหน่งที่ศาลอื่น</p> <p>(๓) ถอนตัวเนื่องจากการคัดค้านผู้พิพากษา และองค์คณะผู้พิพากษามีคำสั่งยอมรับตามคำคัดค้านในมาตรา ๑๖</p> <p>ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาแทนที่ตามวิธีการในมาตรา ๑๓</p>	<p>มาตรา ๑๕ ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาย่อยม้วนหน้าในคดีเมื่อ</p> <p>(๑) พ้นจากการเป็นข้าราชการตุลาการ</p> <p>(๒) ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ไปดำรงตำแหน่งที่ศาลอื่น</p> <p>(๓) ถอนตัวเนื่องจากการคัดค้านผู้พิพากษา และองค์คณะผู้พิพากษามีคำสั่งยอมรับตามคำคัดค้านในมาตรา ๑๖๑๗</p> <p>(๔) เมื่อได้รับอนุญาตจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการให้ถอนตัวไว้ได้กรณีมีเหตุสมควร</p> <p>ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาแทนที่ตามวิธีการในมาตรา ๑๓๑๔</p>	<p>เพิ่ม (๔) เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ</p>
<p>มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวได้ว่า ที่ทำให้ไม่สามารถนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะได้ และองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่า หากเลื่อนการไต่สวน พยานหลักฐานออกไปจะทำให้ล่าช้าและความเที่ยงธรรม ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาแทนที่ตามวิธีการในมาตรา ๑๓ ในกรณีนี้ให้ผู้พิพากษาที่ถูกแทนที่สิ้นสุดอำนาจหน้าที่ในคดี</p>	<p>มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวได้ว่า ที่ทำให้ไม่สามารถนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะได้ และองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่า หากเลื่อนการไต่สวนพยานหลักฐานออกไปจะทำให้ล่าช้าและความเที่ยงธรรม ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาแทนที่ตามวิธีการในมาตรา ๑๓๑ ในกรณีนี้ให้ผู้พิพากษาที่ถูกแทนที่สิ้นสุดอำนาจหน้าที่ในคดี ในระหว่างการบริหารภาคใต้ หากมีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวได้ว่า ให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาตัดสินไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในวันนัดเป็นการชั่วคราว หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้นอีกต่อไป ห้ององค์คณะผู้พิพากษาสำรองตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกในมาตรา ๑๔ มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในวันนัดนั้นแทน หรือเข้าเป็นองค์คณะผู้พิพากษาแทนองค์คณะผู้พิพากษาที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>กำหนดหลักเกณฑ์การนั่งพิจารณาและทำคำพิพากษาขององค์คณะผู้พิพากษาสำรอง</p>

<p>มาตรา ๑๖ หากคู่ความฝ่ายใดประสงค์จะคัดค้านผู้พิพากษาคนใดที่ได้รับเลือกเป็นผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาเนื่องจากมีเหตุอันจะคัดค้านผู้พิพากษาได้ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลก่อนเริ่มการไต่สวนพยานหลักฐาน ในการนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาไต่สวนตามที่ได้รับสมควรแล้วมีคำสั่งยอมรับหรือยกคำคัดค้าน คำสั่งนี้เป็นที่สุด และให้นำบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>การคัดค้านผู้พิพากษาจะกระทำมิได้ หากไต่เริ่มการไต่สวนพยานหลักฐานไปแล้ว เว้นแต่ผู้คัดค้านจะสามารถแสดงต่อศาลได้ว่ามีเหตุสมควรทำใหม่สามารถคัดค้านได้ก่อนนั้น</p> <p>มาตรา ๑๗ ในองค์คณะผู้พิพากษาเลือกผู้พิพากษาคนหนึ่งเป็นจำนวนเก้าคนเป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนมีอำนาจดำเนินการตามมติของผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้พิพากษา</p>	<p><b>ดังกล่าว แล้วแต่กรณี</b></p> <p><b>ในระหว่างการทำคำพิพากษาคัดผิด หากมีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวอ้างได้ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่สามารถทำคำพิพากษาได้อีกต่อไป ให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาสำรองตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกในมาตรา ๑๔ มีอำนาจตรวจสำนวนและร่วมลงลายมือชื่อทำคำพิพากษาของตนองค์คณะผู้พิพากษาที่เหลือได้”</b></p> <p>มาตรา ๑๗ หากคู่ความฝ่ายใดประสงค์จะคัดค้านผู้พิพากษาคนใดที่ได้รับเลือกเป็นผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาสำรอง เนื่องจากมีเหตุอันจะคัดค้านผู้พิพากษาได้ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลก่อนเริ่มการไต่สวนพยานหลักฐาน ในการนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาไต่สวนตามที่ได้รับสมควรแล้วมีคำสั่งยอมรับหรือยกคำคัดค้าน คำสั่งนี้เป็นที่สุด และให้นำบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>การคัดค้านผู้พิพากษาจะกระทำมิได้ หากไต่เริ่มการไต่สวนพยานหลักฐานไปแล้ว เว้นแต่ผู้คัดค้านจะสามารถแสดงต่อศาลได้ว่ามีเหตุสมควรทำใหม่สามารถคัดค้านได้ก่อนนั้น</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดให้มีองค์คณะผู้พิพากษาสำรอง</p> <p>เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ</p>
---	--	---

<p>ในองค์คณะผู้พิพากษาอีกสองคน มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ที่มีได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้</p>	<p>คณะสูงสุดสุดเท่ากัน ให้ประธานศาลฎีกาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน</p> <p>ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนมีอำนาจดำเนินการตามมติขององค์คณะผู้พิพากษาและเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาอีกสองคน มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ที่มีได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้</p>
<p>มาตรา ๑๘ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับ การดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๑๙ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่ การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ ใช้บังคับได้</p>
<p>นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ รัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนด ตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่มีข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับสำหรับ คดีอาญา และบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่งมาใช้บังคับสำหรับคดีกล่าวหาว่าร้ายารวผิดปกติหรือมี ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติโดยอนุโลม</p>	<p>นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ใน กรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับสำหรับคดีอาญา และบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับสำหรับคดี ศาลทหารหรือคดีพิเศษหรือคดีที่มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้</p>
<p>มาตรา ๑๙ ให้ศาลดำเนินการระบวนพิจารณาไต่สวน พยานหลักฐานต่อเนืองติดต่อกันไปทุกวันที่ทำการจนกว่าจะเสร็จ</p>	<p>มาตรา ๒๐ ให้ศาลดำเนินการระบวนพิจารณาไต่สวน พยานหลักฐานต่อเนืองติดต่อกันไปทุกวันที่ทำการจนกว่าจะเสร็จการ</p>

แก้ไขถ้อยคำให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

แก้ไขถ้อยคำในลักษณะเดียวกันกับ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทจริตและ

<p>การพิจารณา เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวได้ว่า</p>	<p>พิจารณา เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวได้ว่า”</p> <p>มาตรา ๒๑ ถ้าอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีเกรงว่าพยานหลักฐานซึ่งอาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะเสียหายหรือยากแก่การนำมาใช้สวนในภายหลัง บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ผู้คำสั่งได้สวนพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้</p> <p>มาตรา ๒๒ เมื่อศาลประทับฟ้อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น</p> <p>ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ได้พ้นจากตำแหน่ง หรือคำพิพากษานั้นมีผลให้ผู้ได้พ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าจะมีการอุทธรณ์ตามหมวด ๖ หรือไม่ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หรือวันที่ยุติปฏิบัติหน้าที่</p> <p>มาตรา ๒๓ ในระหว่างพิจารณาคดีอันอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อใช้ศาลใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคดี</p> <p>(๒) ดำเนินการและจัดทำรายงานเกี่ยวกับคดีตามที่ศาลมีคำสั่ง</p> <p>(๓) ช่วยเหลือศาลในการบันทึกคำพยาน</p>	<p>ประเพณีนิยมของ พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>นำหลักการในข้อกำหนดข้อ ๒๒ มาบัญญัติในกฎหมายซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>นำหลักการในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหก และมาตรา ๒๓๕ วรรคสามมาบัญญัติไว้</p> <p>นำหลักการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบัญญัติไว้</p>
--	---	---

<p>มาตรา ๒๐ การทำคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการพิพากษาคดี ให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคนทำความเห็นในการวินิจฉัยคดีเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ และให้ถือมติตามเสียงข้างมาก ในการนี้ องค์คณะผู้พิพากษาอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาคณะใดคนหนึ่งในองค์คณะผู้พิพากษาเป็นผู้จัดทำคำสั่งหรือคำพิพากษได้ตามเดิมนั้นก็ได้</p>	<p>(๔) ปฏิบัติหน้าที่ก่อนตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาในการทำหน้าที่ช่วยเหลือนั้น</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เจ้าพนักงานคดีเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือให้จัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา</p> <p>มาตรา ๒๔ ระยะเวลาที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายอื่นที่บัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้นำมาใช้บังคับ ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลอาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม</p> <p>มาตรา ๒๕ การทำคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการพิพากษาคดี ให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคนทำความเห็นในการวินิจฉัยคดีเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ และให้ถือมติตามเสียงข้างมาก ในการนี้ องค์คณะผู้พิพากษาอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาคณะใดคนหนึ่งในองค์คณะผู้พิพากษาเป็นผู้จัดทำคำสั่งหรือคำพิพากษได้ตามเดิมนั้นก็ได้</p>
<p>นำหลักการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบัญญัติไว้</p>	

<p>คำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยขาดคดีหรือคำพิพากษาของศาลให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ส่วนความเห็นในการวินิจฉัยคดีของผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคนให้เปิดเผยตามวิธีการที่ประธานศาลฎีกากำหนด</p> <p>มาตรา ๒๑ ความเห็นในการวินิจฉัยคดีอย่างน้อยต้องประกอบด้วย</p> <p>(๑) ชื่อคู่ความทุกฝ่าย</p> <p>(๒) เรื่องที่ถูกล่าวพา</p> <p>(๓) ข้อกล่าวหาและคำให้การ</p> <p>(๔) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา</p> <p>(๕) เหตุผลในการวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย</p> <p>(๖) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง</p> <p>(๗) คำวินิจฉัยคดี รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี</p> <p>มาตรา ๒๒ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องจับกุมหรือคุมขังผู้ถูกล่าวพาหรือจำเลยเนื่องจากมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะกระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนีหรือจะไปยังหญิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรืออัยการสูงสุดอาจร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายจับหรือหมายขังผู้นั้นได้</p>	<p>คำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยขาดคดีหรือคำพิพากษาของศาลให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ส่วนความเห็นในการวินิจฉัยคดีของผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคนให้เปิดเผยตามวิธีการที่ประธานศาลฎีกากำหนด</p> <p>มาตรา ๒๖ ความเห็นในการวินิจฉัยคดีอย่างน้อยต้องประกอบด้วย</p> <p>(๑) ชื่อคู่ความทุกฝ่าย</p> <p>(๒) เรื่องที่ถูกล่าวพา</p> <p>(๓) ข้อกล่าวหาและคำให้การ</p> <p>(๔) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา</p> <p>(๕) เหตุผลในการวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย</p> <p>(๖) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง</p> <p>(๗) คำวินิจฉัยคดี รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี</p> <p>มาตรา ๒๗ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องจับกุมหรือคุมขังผู้ถูกล่าวพาหรือจำเลยเนื่องจากมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะกระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนีหรือจะไปยังหญิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวนอัยการหรืออัยการสูงสุดอาจร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายจับหรือหมายขังผู้นั้นได้</p>	<p>แก้ไขถ้อยคำจาก “คณะกรรมการไต่สวน” เป็น “คณะผู้ไต่สวนอิสระ” เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>
--	---	---

<p>ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว ไม่ว่าจะมีการคุมขังจำเลยมาก่อนหรือไม่ ให้องค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาถึงเหตุอันควรคุมขังจำเลยและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรหรือปล่อยชั่วคราวจำเลยนั้นได้</p> <p>หมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา</p> <p>มาตรา ๒๓ ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้แก่</p> <p>(๑) อัยการสูงสุด</p> <p>(๒) คณะกรรมการ ป.ช. ในกรณีปฏิบัติตามมาตรา ๑๑</p> <p>มาตรา ๒๔ ในกรณีฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลรับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย</p> <p>มาตรา ๒๕ การฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ต้องได้สำนวนฟ้อง</p>	<p>ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว ไม่ว่าจะมีการคุมขังจำเลยมาก่อนหรือไม่ ให้องค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาถึงเหตุอันควรคุมขังจำเลยและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรหรือปล่อยชั่วคราวจำเลยนั้นได้</p> <p>หมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา</p> <p>มาตรา ๒๔ ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้แก่</p> <p>(๑) อัยการสูงสุด</p> <p>(๒) คณะกรรมการ ป.ช. ในกรณีปฏิบัติตามมาตรา ๑๑</p> <p>มาตรา ๒๕ ในกรณีฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลรับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย</p> <p>มาตรา ๓๐ การฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ต้องได้สำนวนฟ้อง</p> <p>ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีข้อความที่เป็นปรกฏกล่าวหาเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้</p>
	<p>เพิ่มวรรคสองขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดข้อ ๘ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีพิพจริตและประพฤติมิชอบ</p>

<p>ในวันยื่นฟ้องให้โจทก์ส่งสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อศาลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน และศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร</p>	<p>อำนาจชุดต่อพบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิด พร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้</p> <p>ในวันยื่นฟ้องให้จำเลยมาหรือคุมตัวมาศาล และให้โจทก์ส่งสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะผู้ไต่สวนอิสระแล้วแต่กรณี พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน ทั้งนี้ ศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร</p> <p><u>กรณีศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง</u></p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองเดิมให้เป็นวรรคสามและกำหนดให้จำเลยมาหรือถูกคุมตัวมาศาลในวันฟ้องด้วย เพื่อแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติ ให้โจทก์ส่งสำนวนการไต่สวนของคณะผู้ไต่สวนอิสระต่อศาล และกำหนดให้โจทก์ต้องส่งสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ของคำฟ้องและสำนวนการไต่สวนต่อศาลด้วย อันเป็นบทบัญญัติลักษณะเดียวกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>เพิ่มวรรคสี่ขึ้นใหม่ให้ศาลมีอำนาจในการแก้ไขฟ้องที่ผิดสมบูรณ์ได้ เพื่อให้คดีมีประเด็นการไต่สวนเฉพาะในเนื้อหาหลักของคดี อันเป็นบทบัญญัติลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>เพิ่มเติมหลักการห้ามถอนฟ้องในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไว้แต่</p>
--	---	---

<p>มาตรา ๒๖ การพิจารณาและไตสวนพยานหลักฐานให้กระทำโดยเปิดเผยเว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญให้ศาลมีคำสั่งให้พิจารณาลับได้</p> <p>มาตรา ๓๖ การพิจารณาและไตสวนพยานหลักฐานให้กระทำโดยเปิดเผยเว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญให้ศาลมีคำสั่งให้พิจารณาลับได้</p> <p>เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาลับไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจไตสวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยได้ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการไตสวนพยานหลักฐานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวอ้างได้ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน</p> <p>(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้</p> <p>(๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้วแต่ยังไม่จับตัวมาได้</p> <p>(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือไตสวน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณาเพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล</p>	<p>กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรม</p> <p>มาตรา ๓๒ การพิจารณาและไตสวนพยานหลักฐานให้กระทำโดยเปิดเผยเว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญให้ศาลมีคำสั่งให้พิจารณาลับได้</p> <p>เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาลับไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจไตสวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยได้ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการไตสวนพยานหลักฐานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจกล่าวอ้างได้ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน</p> <p>(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้</p> <p>(๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้วแต่ยังไม่จับตัวมาได้</p> <p>(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือไตสวน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณาเพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล</p> <p>มาตรา ๓๓ ในการดำเนินการไตสวนพยานพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปเป็น</p>	<p>กรณีที่หากไม่อนุญาตให้ถอนฟ้องจะกระทบกระเทือนความยุติธรรม</p> <p>นำหลักการไตสวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญากรรมและประเพณีปฏิบัติไว้เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งเป็นกรขยายความหลักการเดิมในข้อกำหนดข้อ ๑๐</p> <p>เป็นบทบัญญัติลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า</p>
---	--	--

<p>มาตรา ๒๗ เมื่อได้มีคำสั่งประทับฟ้องแล้วให้ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลย และนัดคู่ความมาศาลในวันพิจารณาคดีครั้งแรก</p> <p>นับแต่วันที่ได้รับสำเนาฟ้องให้จำเลยมีสิทธิขอตรวจและขอคัดสำเนาเอกสารในสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.</p>	<p>ระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ</p> <p>ในการมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๓๔ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเป็นการหลบหนีไปในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ไม่ว่าจะมีความคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ตาม ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้หนีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการติดตามหรือจับกุมจำเลยรายงานผลภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร</p> <p>ความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะเหตุคดีของผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยนั้นมีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำหน่ายคดี หรือถอนฟ้อง</p> <p>มาตรา ๓๕ เมื่อได้มีคำสั่งประทับฟ้องแล้วให้ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลย และนัดคู่ความมาศาลในวันพิจารณาคดีครั้งแรก</p> <p>นับแต่วันที่ได้รับสำเนาฟ้องให้จำเลยมีสิทธิขอตรวจและขอคัดสำเนาเอกสารในสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.</p>	<p>ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริต และประเพณีชอ</p> <p>เป็นบทบัญญัติลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริตและประเพณีชอ</p>
---	---	--

<p>ในวันพิจารณาคดีครั้งแรก เมื่อจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาล และศาลเชื่อว่าจำเลยจริงให้อ่านและอธิบายฟ้องให้ฟัง และถามว่าได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง คำให้การของจำเลยหรือไม่ ถ้าจำเลยไม่ให้การก็ให้บันทึกไว้ คำให้การของจำเลยให้บันทึกไว้ ถ้าจำเลยไม่ให้การก็ให้บันทึกไว้ และถ้าจำเลยให้การปฏิเสธหรือไม่ให้การ ก็ให้ศาลกำหนดวันตรวจพยานหลักฐานโดยให้โจทก์และจำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน</p>	<p>ในวันพิจารณาคดีครั้งแรก เมื่อจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาลและศาลเชื่อว่าจำเลยจริงให้อ่านและอธิบายฟ้องให้ฟัง และถามว่าได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง คำให้การของจำเลยหรือไม่ ถ้าจำเลยไม่ให้การก็ให้บันทึกไว้ คำให้การของจำเลยให้บันทึกไว้ ถ้าจำเลยไม่ให้การก็ให้บันทึกไว้ และถ้าจำเลยให้การปฏิเสธหรือไม่ให้การ ก็ให้ศาลกำหนดวันตรวจพยานหลักฐานโดยให้โจทก์และจำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน</p> <p>กรณีที่จำเลยทราบนับพิจารณาครั้งแรกโดยชอบแล้วไม่มาศาล ให้ศาลดำเนินกระบวนการต่อไปโดยถือว่าจำเลยให้การปฏิเสธ</p> <p>ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง แม้ข้อหาที่จำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกน้อยกว่าห้าปี หรือโทษสถานที่ไม่เกินห้าปีนั้น ศาลอาจเรียกพยานหลักฐานได้ส่วนต่อไปเพื่อทราบถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยกระทำความผิดจริงก็ได้</p>	<p>แก้ไขถ้อยคำให้ชัดเจนโดยแยกกรณีทีละกรณีให้การรับสารภาพและปฏิเสธออกจากกัน เป็นบทบัญญัติลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริตและประพฤตินิติชอบ</p> <p>เพิ่มวรรคสี่เพื่อแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะถือว่าจำเลยสละสิทธิที่จะให้มีการพิจารณาคดีต่อหน้าตนเองแล้ว</p> <p>เพิ่มวรรคห้ากำหนดหลักการให้ชัดเจนว่า แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ ศาลอาจเรียกพยานหลักฐานมาได้ส่วนต่อไปได้เป็นบทบัญญัติลักษณะเดียวกันกับข้อกำหนดข้อ ๙ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริตและประพฤตินิติชอบ</p>
<p>มาตรา ๒๘ ให้โจทก์จำเลยยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลพร้อมสำเนาในจำนวนที่เพียงพอก่อนวันพิจารณาตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p> <p>การยื่นบัญชีระบุพยานเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากองค์คณะผู้พิพากษา เมื่อสามารถแสดงเหตุผลสมควรว่าไม่สมารถทราบถึงพยานหลักฐานนั้น หรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่</p>	<p>มาตรา ๓๖ ให้โจทก์จำเลยยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลพร้อมสำเนาในจำนวนที่เพียงพอก่อนวันพิจารณาตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p> <p>การยื่นบัญชีระบุพยานเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากองค์คณะผู้พิพากษา เมื่อสามารถแสดงเหตุผลสมควรว่าไม่สมารถทราบถึงพยานหลักฐานนั้น หรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่</p>	

<p>ยุติธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่จำเลยในการต่อสู้คดี</p> <p>มาตรา ๒๔ ในวันตรวจพยานหลักฐาน ให้โจทก์ที่จำเลยส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุต่อศาลเพื่อให้อีกฝ่ายตรวจสอบ เว้นแต่ต้องคดีพิพาทจะมีความจำเป็นเป็นอย่างอื่น เนื่องจากสภาพและความจำเป็นแห่งพยานหลักฐานนั้น หรือจากกรณีที่โจทก์ที่จำเลยแถลงแนวทางการสอบสวนหลักฐานต่อองค์คณะผู้พิพากษา</p> <p>ในการที่มีได้มีการโต้แย้งพยานหลักฐานใด องค์คณะผู้พิพากษาจะมีความจำเป็นที่จะพยานหลักฐานนั้นโดยไม่ต้องมีส่วนก็ได้ แต่หากมีการโต้แย้งพยานหลักฐานใดหรือเมื่อศาลเห็นเองให้องค์คณะผู้พิพากษาดำเนินการสอบสวนหลักฐานนั้นต่อไป</p> <p>มาตรา ๓๐ ในการที่มีต้องมีการไต่สวน ให้องค์คณะผู้พิพากษากำหนดวันเริ่มไต่สวนโดยให้โจทก์ที่จำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p> <p>มาตรา ๓๑ ในการไต่สวน ให้องค์คณะผู้พิพากษาสอบถามบุคคลเอง โดยการแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงซึ่งจะทำการไต่สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นโดยวิธีแถลงด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล แล้วจึงให้โจทก์ที่จำเลยถามเพิ่มเติมต่อไป</p>	<p>จำเลยในการต่อสู้คดี</p> <p>มาตรา ๓๗ ในวันตรวจพยานหลักฐาน ให้โจทก์ที่จำเลยส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุต่อศาลเพื่อให้อีกฝ่ายตรวจสอบ เว้นแต่องค์คณะผู้พิพากษาจะมีความจำเป็นเป็นอย่างอื่น เนื่องจากสภาพและความจำเป็นแห่งพยานหลักฐานนั้น หรือจากกรณีที่โจทก์ที่จำเลยแถลงแนวทางการสอบสวนหลักฐานต่อองค์คณะผู้พิพากษา</p> <p>ในการที่มีได้มีการโต้แย้งพยานหลักฐานใด องค์คณะผู้พิพากษาจะมีความจำเป็นที่จะพยานหลักฐานนั้นโดยไม่ต้องมีส่วนก็ได้ แต่หากมีการโต้แย้งพยานหลักฐานใดหรือเมื่อศาลเห็นเองให้องค์คณะผู้พิพากษาดำเนินการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นต่อไป</p> <p>มาตรา ๓๘ ในการที่มีต้องมีการไต่สวน ให้องค์คณะผู้พิพากษากำหนดวันเริ่มไต่สวนโดยให้โจทก์ที่จำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p> <p>มาตรา ๓๙ ในการไต่สวนพยานบุคคล ไม่ว่าจะเป็นผู้พิพากษาที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้องค์คณะผู้พิพากษาสอบถามพยานบุคคลเอง โดยการแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงซึ่งจะทำการไต่สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นโดยวิธีแถลงด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล <del>แต่ผู้ซึ่งให้พยานจะแถลง</del> <del>เพิ่มเติมต่อศาล ศาลอาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ</del></p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมคำให้การรับถ้อยคำให้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่พิจารณา ๑๘ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ทจธิตและระเบียบปฏิบัติ</p>
---	---	--

<p>มาตรา ๓๒ เมื่อการได้ส่วนพยานหลักฐานเสร็จสิ้น โจทก์ และจำเลยมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนภายในเวลาที่ศาลกำหนด</p>	<p>กับคดีแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึงอนุญาตให้ คู่ความพยานเพิ่มเติม การถามพยานตามวรรคหนึ่ง จะใช้คำถามนำก็ได้ หลังจากคู่ความพยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้ คู่ความฝ่ายใดถามพยานอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล” มาตรา ๔๐ บุคคลตั้งข้อไปมีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะ เดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นตามระเบียบที่คณะ กรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการศาลยุติธรรมกำหนด (๑) พยานบุคคลที่ศาลเรียกมาเองตามมาตรา ๓๙ (๒) บุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำและบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับ แต่งตั้งตามมาตรา ๖ วรรคสองและวรรคสาม (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอใหม่ให้ความเห็น ตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๑ ศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ แต่ต้องให้คู่ความ ทุกฝ่ายทราบและให้โอกาสคู่ความตามสมควร ในอันที่จะขอให้เรียก ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญฝ่ายตนมาให้ความเห็นโต้แย้งหรือเพิ่มเติม ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว มาตรา ๔๒ เมื่อการได้ส่วนพยานหลักฐานเสร็จสิ้น โจทก์และ จำเลยมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนภายในเวลาที่ศาลกำหนด แล้วให้</p>
	<p>เพิ่มเติมหลักการเพื่อให้เป็นลักษณะ เดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>
	<p>เพิ่มเติมหลักการเพื่อให้เป็นลักษณะ เดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>
	<p>กำหนดให้ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ลับหลังจำเลยที่ทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มา</p>

<p>แล้วให้องค์คณะผู้พิพากษาผู้มีคำพิพากษา และให้ท่านคำพิพากษาในศาลโดยเปิดเผยภายในเจ็ดวันนับแต่วันเสร็จการพิจารณา ถ้ามีเหตุสมควรจะเลื่อนการอ่านไปก่อนก็ได้แต่ต้องไม่เกินสิบสี่วันและต้องบันทึกเหตุผลไว้ เว้นแต่ไม่อาจได้ตัวจำเลยมาศาลในวันอ่านคำพิพากษา</p>
--

	<p>ความผิด</p> <p>(๑) ททรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมิไว้เพื่อใช้ในการกระทำ</p> <p>(๒) ททรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิดหรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด</p> <p>(๓) ททรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย ง่าย โอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งททรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)</p> <p>(๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากททรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)</p> <p>ในการที่ศาลจะมีคำสั่งริบททรัพย์สินตาม (๑) ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิดรวมทั้งโอกาสที่จะนำททรัพย์สินนั้นไปใช้ในการกระทำความผิดอีก</p> <p>ในกรณีที่ศาลเห็นว่าวิธีการอื่นที่จะทำให้บุคคลไม่สามารถใช้ททรัพย์สินตาม (๑) ในการกระทำความผิดได้อีกต่อไป ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการตามวิธีดังกล่าวแทนการริบททรัพย์สิน</p> <p>หากการดำเนินการตามวรรคสามไม่เป็นผล ศาลจะมีคำสั่งริบททรัพย์สินนั้นในภายหลังก็ได้</p> <p>มาตรา ๔๕ การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าโจทก์จะมิคำขอหรือไม่ก็ตาม บรรดาททรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นททรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำ</p> <p>ความผิด</p> <p>(๑) ททรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่</p>
	<p>เพิ่มเติมหลักการเพื่อให้เป็นลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>

	<p>บุคคลได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่</p> <p>(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากจำนวนเงินที่ได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือตามกฎหมายอื่น</p> <p>(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากจำนวนเงินที่ได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อจูงใจบุคคลให้กระทำความผิด หรือเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด</p> <p>(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากจำนวนเงินที่ได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)</p> <p>(๕) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)</p> <p>มาตรา ๕๖ ในการพิพากษาคดีหรือภายหลังจากนั้น ถ้าความปรากฏแก่ศาลเองหรือความปรากฏตามคำขอของโจทก์ว่า สิ่งใดศาลจะสั่งรับหรือคืนสิ่งรับ โดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำไม่ได้โดยยากเกินสมควร หรือมีเหตุสมควร</p>	<p>เพิ่มเติมหลักการเพื่อให้เป็นลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>
--	--	--

<p>ประมวล ๓๓ ในการพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุร้ายรายผิดปกติหรือมี ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ เว้นแต่</p>	<p>ประการอื่น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นโดยค่านึงถึงราคา ท้องตลาดในวันพิพากษาหรือค่าสิ่ง และสิ่งให้ผู้มีหน้าที่ต้อง สิ่งซึ่งศาลสั่งรับชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าดังกล่าวภายในเวลาที่ ศาลกำหนด</p> <p>การกำหนดมูลค่าตามวรรคหนึ่งในกรณีที่มีการนำไปรวมเข้า กับทรัพย์สินอื่นหรือในกรณีมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนค่ากว่า ราคาท้องตลาดของสิ่งซึ่งศาลสั่งรับในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่ง นั้น ให้ศาลกำหนดโดยค่านึงถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่มีการรวมเข้า ด้วยกันนั้น หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนสิ่งนั้น แล้วแต่กรณี</p> <p>ในการสั่งให้ผู้บุคคลชำระเงินตามวรรคหนึ่ง ศาลจะ กำหนดให้ผู้ชำระเงินทั้งหมดในคราวเดียวหรือจะให้ผู้ชำระก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณี และถ้าผู้ชำระ หรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาที่ตนตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลนั้นได้ไม่เกิน จำนวนเงินที่ยังค้างชำระ</p> <p>หมวด ๓ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน</p> <p>มาตรา ๓๗ ในการพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตก เป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุร้ายรายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ผิดปกติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ เว้นแต่มาตรา ๓๔๒๙ มาตรา</p>
---	---

<p>มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>๓๗๓๕ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าและมาตรา ๓๒๕๒ มาตรา ๔๔ และ ๔๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>๔๔ และ ๔๕</p>
<p>มาตรา ๓๔ เมื่อได้รับคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลประกาศคำสั่งกล่าวในที่เปิดเผยตามวิธีการในข้อกำหนดตามมาตรา ๑๘</p> <p>บุคคลภายนอกอาจร้องคัดค้านเข้ามาในคดีได้ แต่ต้องกระทำก่อนศาลมีคำพิพากษา</p>	<p>มาตรา ๔๔ คำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากจะต้องบรรยายละเอียดเกี่ยวกับชื่อกล่าวหาและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติแล้ว จะต้องบรรยายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินและสถานที่ตั้งของทรัพย์สินที่ขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน ชื่อ และที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในขณะยื่นคำร้องด้วย”</p>	<p>เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับข้อกำหนดข้อ ๒๓ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญากรรมคดีทุจริต และประพฤตินิชอบ</p>
<p>มาตรา ๓๕ ผู้ใดกล่าวอ้างแต่แย้งว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการรั่วไหลผิดปกติ มิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ผู้มีนมิภาการะการพิสูจน์ต่อศาล</p> <p>ถ้าผู้มีการะการพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการรั่วไหลผิดปกติ หรือมิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน</p>	<p>มาตรา ๔๕ ผู้ใดกล่าวอ้างแต่แย้งว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการรั่วไหลผิดปกติ มิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ผู้มีนมิภาการะการพิสูจน์ต่อศาล</p> <p>ถ้าผู้มีการะการพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการรั่วไหลผิดปกติ หรือมิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน</p>	<p>.</p>

<p>ในกรณีที่ถูกกล่าวหาเป็นคนวิกลจริตไม่อยู่ในภาวะทำการพิสูจน์ต่อศาลได้ หรือผู้ที่กล่าวอ้างโต้แย้งเป็นทนายทหรือผู้จัดการผู้จัดการมรดก ให้ศาลคำนึงถึงความสามารถในการพิสูจน์ของบุคคลดังกล่าวและพิจารณาพิพากษาตามที่เป็นเป็นการยุติธรรม</p>	<p>ในกรณีที่ถูกกล่าวหาเป็นคนวิกลจริตไม่อยู่ในภาวะทำการพิสูจน์ต่อศาลได้ หรือผู้ที่กล่าวอ้างโต้แย้งเป็นทนายทหรือผู้จัดการมรดก ให้ศาลคำนึงถึงความสามารถในการพิสูจน์ของบุคคลดังกล่าวและพิจารณาพิพากษาตามที่เป็นเป็นการยุติธรรม</p>
<p>หมวด ๔ การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.</p> <p>มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอให้ดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๓๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ดำเนินการเลือกองค์คณะผู้พิพากษามตามมาตรา ๑๓๓</p>	<p>หมวด ๔ การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.</p> <p>มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอให้ดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๓๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภาว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้เดิมพฤติการณ์ร้ายผิดปกติ พฤติต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ดำเนินการเลือกองค์คณะผู้พิพากษามตามมาตรา ๓๓๑๔</p>
<p>มาตรา ๓๗ ให้องค์คณะผู้พิพากษาแต่งตั้งบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นคณะกรรมการไต่สวน ทำหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีตามคำร้องขอคณะกรรมการไต่สวน ให้คณะกรรมการของคณะกรรมการไต่สวน ให้คณะกรรมการไต่สวนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๕๒ ให้องค์คณะผู้พิพากษาคัดเลือกบุคคลผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีคามซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นคณะกรรมการไต่สวนอิสระ ทำหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจกับการดำเนินคดีตามคำร้องขอ แล้วเสนอรายชื่อไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อแต่งตั้งให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระตามรายชื่อที่ได้รับจากองค์คณะผู้พิพากษา</p>

แก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการดำเนินการดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช. ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขถ้อยคำจาก “คณะกรรมการไต่สวน” เป็น “ผู้ไต่สวนอิสระ” และกำหนดกระบวนการแต่งตั้งและคุณสมบัติของผู้ไต่สวนอิสระ

<p>มาตรา ๓๘ คณะกรรมการได้ส่วนให้แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการระดับต่ำกว่าชั้น ๖ อย่างน้อยหนึ่งคน และข้าราชการอัยการระดับไม่ต่ำกว่าชั้น ๖ อย่างน้อยหนึ่งคน และที่เหลือให้พิจารณาดังตามความเหมาะสมแก่คดีจากบุคคลผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีในวันแต่งตั้งและต้องมียศสมบัติน้อยกว่าสิบปี</p> <p>(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๑๐ หรือเทียบเท่า</p> <p>(๒) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนกฎหมายในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าสิบปี</p> <p>(๓) เป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านการเงิน การบัญชี หรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องในคดี โดยเฉพาะปฏิบัติงานด้านดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี</p>	<p>ผู้มีส่วนอิสระต้องไม่เป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง หรือตำแหน่งอื่นใดของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนวันได้รับการแต่งตั้ง</p> <p>ในการดำเนินการของคณะกรรมการผู้มีส่วนอิสระ ให้คณะกรรมการผู้มีส่วนอิสระมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ช. ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๕๓ คณะกรรมการผู้มีส่วนอิสระให้แต่งตั้งจาก <del>ข้าราชการตุลาการระดับชั้นที่ต่ำกว่าชั้น ๖ อย่างน้อยหนึ่งคน และข้าราชการอัยการระดับชั้นที่ต่ำกว่าชั้น ๖ ที่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษหรืออัยการอาวุโสที่เคยดำรงตำแหน่งต่ำกว่าอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษอย่างน้อยหนึ่งคน และที่เหลือให้พิจารณาแต่งตั้งตามความเหมาะสมแก่คดีจากบุคคลผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีในวันแต่งตั้งและต้องมียศสมบัติน้อยกว่าสิบปี</del></p> <p>(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ <del>๑๐ หรือเทียบเท่าประเภทบริหารระดับสูงหรือตำแหน่งทางบริหารในหน่วยราชการที่เทียบเท่าประเภทบริหารระดับสูงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน</del></p> <p>(๒) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนกฎหมายในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าสิบปี</p>	<p>กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้มีส่วนอิสระ โดยเทียบเคียงกับลักษณะต้องห้ามขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p> <p>ประวัติวรรคสองของมาตรา ๓๗ เดิมเป็นวรรคสามและแก้ไขโดยคำจาก “คณะกรรมการได้ส่วน” เป็น “ผู้มีส่วนอิสระ”</p> <p>กำหนดคุณสมบัติของผู้มีส่วนอิสระ โดยเทียบเคียงกับคุณสมบัติของคณะกรรมการได้ส่วนเดิม เนื่องจากมีอำนาจหน้าที่ใกล้เคียงกัน แต่ตัดในส่วนข้าราชการตุลาการออกและปรับปรุงถ้อยคำให้สอดคล้องกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง</p>
--	---	---

<p>มาตรา ๓๙ กรรมการไต่สวนต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี</p> <p>(๒) เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง</p> <p>(๖) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี</p> <p>(๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ</p> <p>(๘) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ</p>	<p>(๓) เป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านการเงิน การบัญชี หรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องในคดี โดยเคยปฏิบัติงานดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี</p> <p>มาตรา ๕๔ กรรมการไต่สวนอิสระต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี</p> <p>(๒) เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง</p> <p>(๖) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี</p> <p>(๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ</p> <p>(๘) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ</p>	<p>แก้ไขถ้อยคำจาก “กรรมการไต่สวน” เป็น “ผู้ไต่สวนอิสระ”</p>
---	--	---

<p>มาตรา ๔๐ กรรมการได้ส่วนจะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา</p>	<p>มาตรา ๔๕ <u>กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง</u>จะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา</p>	<p>แก้ไขโดยคำจาก “กรรมการได้ส่วน” เป็น “ผู้ได้รับอิสระ”</p>
<p>มาตรา ๔๑ คณะกรรมการได้ส่วนมีอำนาจสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เพื่อประกอบการได้ส่วนตามรายการ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการได้ส่วนกำหนด</p> <p>ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน</p>	<p>มาตรา ๔๖ <u>คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง</u>มีอำนาจสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เพื่อประกอบการได้ส่วนตามรายการ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งผู้ได้รับอิสระกำหนด</p> <p>ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน</p>	<p>แก้ไขโดยคำจาก “คณะกรรมการได้ส่วน” เป็น “คณะผู้ได้รับอิสระ”</p>
<p>มาตรา ๔๒ คณะกรรมการได้ส่วนต้องทำการได้ส่วนและทำความเข้าใจให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง แต่ต้องคุ้มครองพยานจากอาชญากรรมระยะเวลาให้เท่าที่จำเป็น</p> <p>ในการนี้ที่คณะกรรมการได้ส่วนมีมติว่าข้อกล่าวหาอันเป็นคดีอาญาต่อกรรมการ ป.ป.ช. นั้นมีมูลหรือมีมติว่ากรณีมีมูลน่าเชื่อว่าการรวมการ ป.ป.ช. รำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการได้ส่วนส่งรายงานพร้อมทั้งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ไปยังอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล</p>	<p>มาตรา ๔๗ <u>คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง</u>ได้รับอิสระต้องทำการได้ส่วนและทำความเข้าใจให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง แต่ต้องคุ้มครองพยานจากอาชญากรรมระยะเวลาให้เท่าที่จำเป็น</p> <p>ในการนี้ที่คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งผู้ได้รับอิสระมีมติว่าข้อกล่าวหาต่อกรรมการ ป.ป.ช. นั้นมีมูลหรือมีมติว่ากรณีมีมูลน่าเชื่อว่าการรวมการ ป.ป.ช. รำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งผู้ได้รับอิสระส่งสำนวนการได้ส่วนไปยังอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล</p>	<p>แก้ไขโดยคำจาก “คณะกรรมการได้ส่วน” เป็น “คณะผู้ได้รับอิสระ”</p>
<p>ให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีตามความเห็นของคณะกรรมการได้ส่วนภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>ให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีอาญาตามความเห็นของคณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งผู้ได้รับอิสระภายในสามหมื่นวันนับแต่</p>	<p>แก้ไขให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา ๑๑</p>

<p>การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคสาม ย่อมกระทำได้ ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ</p> <p>ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ และหมวด ๓ มาใช้บังคับในการดำเนินคดีตามหมวดนี้ด้วยโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๔๓ ในกรณีที่คณะกรรมการไต่สวนเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลให้คณะกรรมการไต่สวนส่งรายงานพร้อมทั้งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ไปยังองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อดำเนินการต่อไป</p> <p>หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าพยานหลักฐานที่คณะกรรมการไต่สวนรวบรวมยังไม่เพียงพอที่จะมีคำสั่งในเรื่องนี้อาจกำหนดให้คณะกรรมการไต่สวนรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมภายในระยะเวลาอันสมควรก่อนมีคำสั่งก็ได้</p> <p>หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้พิพากษายกคำร้องขอ แต่หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ส่งเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อยื่นฟ้องต่อศาล และให้นำมาตรา ๔๒ วรรคสามถึงวรรคห้ามาใช้บังคับ โดยอนุโลม</p>	<p>วันได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง</p> <p>ในกรณีที่ฟ้องคดีได้ก่อนพ้นระยะเวลาตามวรรคสาม ให้ อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลาฟ้องคดี ออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องฟ้องภายในอายุความ</p> <p>ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ และหมวด ๓ มาใช้บังคับในการดำเนินคดีตามหมวดนี้ด้วยโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๔๘ ในกรณีที่คณะกรรมการไต่สวนเห็นร้องขอคัดสรรบุคคลให้มีสิทธิคณะกรรมการไต่สวนส่งรายงานพร้อมทั้งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ไปยังองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อคัดเลือกต่อไป</p> <p>หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าพยานหลักฐานที่คณะกรรมการไต่สวนรวบรวมยังไม่เพียงพอที่จะมีคำสั่งในเรื่องนี้อาจกำหนดให้คณะกรรมการไต่สวนรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมภายในระยะเวลาอันสมควรก่อนมีคำสั่งก็ได้</p> <p>หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้พิพากษายกคำร้องขอ แต่หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ส่งเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อยื่นฟ้องต่อศาล และให้นำมาตรา ๔๒ วรรคสามถึงวรรคห้ามาใช้บังคับ โดยอนุโลม</p> <p>ในกรณีที่คณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลให้ส่งยุติเรื่อง</p> <p>คำสั่งของคณะผู้ไต่สวนอิสระตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นที่สุด</p>	<p>แก้ไขให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา ๑๓</p> <p>กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการกรณีคณะผู้ไต่สวนอิสระไต่สวนได้ความว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๗ (๑)</p>
--	--	---

มาตรา ๕๔ ในการพิจารณาพิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาตามการได้ส่วนใดส่วนหนึ่งขอเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร เพื่อพิสูจน์ความจริงตามคำร้องขอให้ดำเนินคดีโดยไม่ผู้บังคับกับเหตุผลหรือพยานหลักฐานที่ปรากฏในคำร้องขอให้ดำเนินคดี หรือในการได้ส่วนหรือความเห็นของคณะกรรมการได้ส่วน หรือในการดำเนินคดีของอัยการสูงสุด

หมวด ๕  
การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน  
และหนี้สิน

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่น่าปรากฏว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่บุคคลตามมาตรา ๑๐ (๑) ผู้ตั้งใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงมติว่ามีการกระทำนั้น

กรณีที่ไม่อาจยื่นคำร้องได้ก่อนพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้

หลักการเรื่องผลผูกมัดของสำนวนการได้ส่วนต่อองค์คณะผู้พิพากษานั้นได้นำไปบัญญัติรวมไว้ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่งและมาตรา ๓๐ วรรคสามแล้วว่า ให้ศาลถือสำนวนดังกล่าวเป็นหลักในการพิจารณาด้วย แต่มีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

เพิ่มบทบัญญัติเรื่องการดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อให้เกิดความชัดเจน

กำหนดระยะเวลายื่นคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้สอดคล้องกับระยะเวลาฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑ ถึงมาตรา ๑๓ ที่มีการแก้ไข

	<p>คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอถอนอนุญาตขยายระยะเวลา ยื่นคำร้องออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนด</p> <p>มาตรา ๖๐ คำร้องตามมาตรา ๕๙ ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ยื่น บุคคลที่ผู้ยื่นมีหน้าที่รับผิดชอบต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ระยะเวลาที่ต้องยื่น รวมทั้งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดโดยชัดแจ้งพร้อมทั้งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผลการตรวจสอบและรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งมติและรายงานการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช.</p> <p>มาตรา ๖๑ การพิจารณาพิพากษาคดีตามหมวดนี้ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>ในกรณีมีข้อขัดข้องในการดำเนินคดีส่วนอาญา ที่อาจทำให้การวินิจฉัยคดีล่าช้าออกไป องค์คณะผู้พิพากษาอาจมีคำสั่งให้แยกการดำเนินคดีในส่วนอาญาออกเป็นอีกคดีหนึ่ง แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีต่อไปได้</p>	<p>กำหนดรายละเอียดของคำร้อง</p> <p>กำหนดหลักการว่าให้นำบทบัญญัติในส่วน การดำเนินคดีอาญามาใช้บังคับคดีในบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดย อนุโลม</p> <p>แก้ไขข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ กรณีที่อาจมี ข้อขัดข้องในการดำเนินคดีส่วนอาญาที่อยู่ ภายใต้งบบังคับของบทบัญญัติเรื่องอายุความ แต่คดีในส่วนของการพิพากษาให้พ้นจาก ตำแหน่งนั้นมีลักษณะเป็นสภาพบังคับ ในทางการเมืองที่ไม่มีอายุความ จึงให้เป็น ดุลพินิจขององค์คณะผู้พิพากษาที่อาจให้</p>
--	--	---

	<p style="text-align: center;">หมวด ๖ อุทธรณ์</p> <hr/>	<p>แยกดำเนินการฟ้องส่วนออกจกกันใต้ เพิ่มบทบัญญัติเรื่องการอุทธรณ์คดีให้ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และวรรคห้า</p>
	<p>มาตรา ๖๒ คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา</p> <p>มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่น อุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ศาลมีคำสั่งรับอุทธรณ์</p> <p>มาตรา ๖๔ คดีที่ไม่มีอุทธรณ์คำพิพากษาให้เป็นที่สุดแต่ วันที่ยื่นฟ้องหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาของศาล</p>	<p>กำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่</p> <p>กำหนดเงื่อนไขการยื่นอุทธรณ์ของผู้ ไม่ได้ถูกคุมขังอันเป็นบทบัญญัติลักษณะ เดียวกับที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>กำหนดวันถึงที่สุดของคำพิพากษา</p>
	<p>มาตรา ๖๕ การวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ดำเนินการโดยองค์คณะของศาลฎีกาซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษา จำนวนเก้าคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกจากผู้พิพากษาในศาล ฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาหรือ ผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้า</p>	<p>กำหนดองค์คณะผู้พิพากษาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคห้า</p>

<p>หมวด ๕ การบังคับคดี</p> <p>มาตรา ๔๕ การบังคับให้ไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้ไปตามมาตรา ๑๔ คำพิพากษาและคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด</p>	<p>คณะในศาลฎีกา ซึ่งไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๒๖ มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์ โดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๒๖ ในคดีเรื่องใด หากมีปัญหาข้อกฎหมายที่ศาลฎีกาเคยวินิจฉัยไว้แต่กต่างกัน ผู้พิพากษาคนหนึ่งในองค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์หรือประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจะเสนอประธานศาลฎีกาให้มีการวินิจฉัยปัญหานั้นโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้</p> <p>คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นคำพิพากษาโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา</p> <p>หมวด ๗ การบังคับคดี</p> <p>มาตรา ๖๗ การบังคับให้ไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้ไปตามมาตรา ๓๗๑๔ คำพิพากษาและคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด</p>	<p>เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ</p>
--	--	---

	<p>มาตรา ๖๘ การบังคับคดีเอาทรัพย์อื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่าสิ่งซึ่งรับหรือสิ่งให้ตกเป็นของแผ่นดินให้กระทำใต้อยู่ในสิบปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด และให้อัยการสูงสุดหรือสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดี โดยให้ร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีและให้เจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุดหรือสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าฤชาธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี</p> <p><u>การบังคับคดีตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้แม้ว่าบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่าสิ่งซึ่งศาลสั่งรับถึงแก่ความตายไปแล้ว หากปรากฏว่าคำพิพากษาถึงที่สุดก่อนผู้นั้นถึงแก่ความตาย</u></p> <p>มาตรา ๖๙ ในกรณีศาลสั่งรับทรัพย์สิน ตามมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ ไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของทรัพย์สินว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้นตามสภาพที่เป็นอยู่ ถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงาน คำร้องของเจ้าของทรัพย์สินนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด</p> <p>ในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีเอาทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินตามมาตรา ๔๖ หากปรากฏโดยคำร้องของผู้เป็นเจ้าของแท้จริงในทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดว่าผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็น</p>	<p>เพิ่มเติมในลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริต และประพจน์มิชอบ</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และ มาตรา ๔๖</p>
--	--	---

มาตรา ๔๖ คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาล  
ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลอื่นในวันที่พระราชบัญญัติประกอบ  
รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จและ  
มิให้ถือว่าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลนี้

บทเฉพาะกาล

เป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้นตาม  
สภาพที่เป็นอยู่ หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืนเป็นเงินแทนตาม  
ราคาที่เป็นประเมินได้ในวันที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือตามราคาที่ได้จาก  
การขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น แล้วแต่กรณี ค่าร้องขอของเจ้าขอทั้ง  
แท้จริงเช่นว่านี้จะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรือ  
อายัดทรัพย์สินดังกล่าว

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๐ บทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบ  
รัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่หมวด ๖ ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ยื่นฟ้องไว้  
ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้ใช้  
กฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นฟ้องนับบังคับแก่คดีดังกล่าวจนกว่า  
คดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๗๑ บรรดาระเบียบและข้อกำหนดเกี่ยวกับกา  
พิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง  
ทางการเมืองที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธี  
พิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้  
ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติ  
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือข้อกำหนดตาม  
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวณ หลีกภัย นายกรัฐมนตรี</p>	<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ..... .....</p>	
---	--	--

